

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

1.Δημιουργοί του σχεδίου: Ελένη Κυριακίδου - Ουρανία Παπαγεωργίου

ΠΕ70 10^ο Δημοτικό Σχολείο Κατερίνης

1.1 Βαθμίδα εκπαίδευσης, τάξη, Θεματική Ενότητα στην οποία αφορά η Διδακτική

Πρακτική:

Πρωτοβάθμια Δ Δευτεροβάθμια

Τάξη στην οποία εφαρμόζεται : Γ' Δημοτικού

Θεματική Ενότητα του ΠΣ την οποία υπηρετεί : 4η Χριστούγεννα : Ο Θεός γίνεται άνθρωπος (4 δώρα)

Βασικά θέματα ενότητας που πραγματεύεται το σχέδιο διδασκαλίας (4 δώρα):

- Ένα παιδί έρχεται στον κόσμο.
- Χριστούγεννα: Ο νεογέννητος Ιησούς, ένα δώρο στον κόσμο.

1.2 Τίτλος σχεδίου διδασκαλίας: «Τα Χριστούγεννα»

1.3 Σκοπός & Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα του σχεδίου διδασκαλίας:

Γενικός σκοπός : Η κατανόηση ότι ο ερχομός του Χριστού στον κόσμο είναι το δώρο του Θεού στον άνθρωπο, ο οποίος αντιπροσφέρει σ' αυτόν τα δικά του δώρα.

Λέξεις κλειδιά: Γιορτή, Γέννηση του Χριστού, δώρο, αγάπη, μοίρασμα, χαρά

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι μαθητές:

α) περιγράφουν βιώματα από γιορτές γενεθλίων (δικών τους και άλλων)

β) μοιράζονται συναισθήματα χαράς από τη συμμετοχή τους στην ατμόσφαιρα των γενεθλίων και της γιορτής των Χριστουγέννων

γ) αναγνωρίζουν στις βιβλικές αφηγήσεις της Γέννησης του Χριστού την αξία του δώρου και της προσφοράς

δ) περιγράφουν εικόνες της Γέννησης

ε) εξηγούν γιατί η προσφορά και η αγάπη είναι το πραγματικό μήνυμα των Χριστουγέννων (πέρα από τη «γιορταστική» κατανάλωση)

1.4 Εμπλεκόμενοι Στόχοι και Επάρκειες της Τάξης

Το σχέδιο διδασκαλίας υλοποιεί τους παρακάτω Γενικούς Στόχους και Επάρκειες της Γ' τάξης :

Ως προς τη γνώση και κατανόηση του κόσμου της θρησκείας

- Αφηγούνται βιβλικές ιστορίες και εξηγούν το νόημά τους
- Συνειδητοποιούν την κεντρική θέση της Αγίας Γραφής και άλλων ιερών κειμένων στη ζωή των πιστών και στη συγκρότηση των θρησκευτικών κοινοτήτων
- Κατανοούν τις θεμελιώδεις ηθικές αξίες της Βίβλου (αγάπη, αυτοθυσία, δικαιοσύνη, ισότητα, ειρήνη, καταλλαγή, σεβασμός στην κτίση κ.ά.) και συνειδητοποιούν τη διαχρονική τους αξία
- Προσεγγίζουν την έννοια και τη σημασία του ιερού (τόπου, χρόνου, κειμένου κ.ά.) για τους ανθρώπους
- Συνειδητοποιούν την παρουσία της θρησκείας στη ζωή των ανθρώπων και των κοινοτήτων
- Συνειδητοποιούν ότι η θρησκεία μπορεί να φέρνει κοντά τους ανθρώπους
- Εξοικειώνονται με τη χρήση θρησκευτικών λέξεων και εκφράσεων.

B. Ως προς την κατανόηση της πολιτιστικής εμβέλειας του θρησκευτικού φαινομένου

- Εξοικειώνονται με έργα τέχνης που εμπνέονται από τη θρησκευτική πίστη
- Ανιχνεύουν την επιρροή της Αγίας Γραφής στην καθημερινή ζωή και στον παγκόσμιο πολιτισμό

Γ. Ως προς την προσωπική ανάπτυξη και καλλιέργεια αξιών και στάσεων

- Προβληματίζονται και διαλέγονται με ευαισθησία γύρω από τα θρησκευτικά ζητήματα και τις εμπειρίες –τις δικές τους και των άλλων
- Εκφράζουν συναισθήματα, προσωπικές απόψεις και επιχειρήματα με ειλικρινή και υπεύθυνο τρόπο
- Αρχίζουν να αποδέχονται τον εαυτό τους και να αναπτύσσουν αυτοεκτίμηση
- Αναπτύσσουν θετική στάση προς την επικοινωνία και τον διάλογο
- Καλλιεργούν την παρατηρητικότητά τους και τα αισθητικά τους κριτήρια
- Αποδέχονται τη θρησκευτική πίστη ως προσωπική δέσμευση και έκφραση πολιτισμού

- Συνειδητοποιούν τη δυνατότητα συνύπαρξης και σχέσης με τους συμμαθητές τους, παρά τις όποιες διαφορές τους
- Αναπτύσσουν οικολογική και κοινωνική ευαισθησία
- Εφαρμόζουν όσα έμαθαν σε δημιουργικές εκφράσεις, εκδηλώσεις και δράσεις
- Εστιάζουν στη θετική πλευρά της ζωής.

Δ. Ως προς την ανάπτυξη ηθικής συνείδησης (με άξονα το σχήμα «εγώ και οι άλλοι»)

- Επεξεργάζονται τις εμπειρίες και τα βιώματά τους υπό το πρίσμα των θεμελιωδών αξιών της Βίβλου (αγάπη, αυτοθυσία, δικαιοσύνη, ισότητα, ειρήνη, καταλλαγή, σεβασμός στην κτίση κ.ά.)
- Εμπλουτίζονται και εμπνέονται από παραδειγματικές στάσεις και συμπεριφορές των προσώπων της Βίβλου και άλλων θρησκευτικών αφηγήσεων
- Συνειδητοποιούν τη σημασία της φιλίας, της αλληλεγγύης και της προσφοράς
- Αναγνωρίζουν και σέβονται τις επιθυμίες και τις ανάγκες των άλλων και εντάσσουν την ενσυναισθητική λειτουργία στην καθημερινή τους ζωή
- Αναπτύσσουν στάσεις σεβασμού προς τη διαφορετικότητα (φύλου, φυλής, πολιτισμού, θρησκείας, εθνικότητας).

Ε. Ως προς την καλλιέργεια δημοκρατικής συνείδησης και πρακτικής

- Συζητούν, συνεργάζονται και επικοινωνούν με όλους τους συμμαθητές τους ανεξάρτητα από τη θρησκευτική ή πολιτισμική προέλευσή τους
- Ανακαλύπτουν κοινές ανάγκες, επιθυμίες και χαρακτηριστικά σε όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας
- Λειτουργούν ομαδικά και οριοθετημένα (από κοινού αποφάσεις, δέσμευση σε συμβόλαια, συγκεκριμένοι ρόλοι, συνεργασία, αναγνώριση ευθυνών κ.ά.)
- Αναπτύσσουν ομαδικό πνεύμα και διαμορφώνουν την άποψη ότι όλοι έχουν τη θέση τους ως ισότιμα μέλη στην ομάδα της τάξης
- Σέβονται το δικαίωμα της διαφορετικής άποψης χωρίς αυτό να δημιουργεί έχθρες και συγκρούσεις
- Αναγνωρίζουν στα θέματα του ΜτΘ ευκαιρίες ανακάλυψης, γνωριμίας και ισότιμης αποδοχής της διαφορετικότητας.

ΣΤ. Ως προς τη συμμετοχή στη διδακτική διεργασία

- Συνεργάζονται με κοινούς στόχους σεβόμενοι τα συμβόλαια, τα όρια και τους κανόνες της τάξης τους.
- Παρατηρούν, ερευνούν, μελετούν και στοιχειωδώς κρίνουν και αξιολογούν κείμενα, εικόνες, δεδομένα, πληροφορίες και γεγονότα

- Ζωντανεύουν πρόσωπα και αφηγήσεις, παίζοντας ρόλους και ενεργοποιώντας τη φαντασία τους
- Ζωγραφίζουν, κατασκευάζουν, τραγουδούν και χορεύουν εμπνεόμενοι από τα θέματα του ΜτΘ
- Εκφράζουν προσωπικές ιδέες και σκέψεις πάνω στα ζητήματα που επεξεργάζονται στην τάξη
- Λειτουργούν μεταγνωστικά αξιολογώντας την εργασία της τάξης και την προσωπική τους πρόοδο και συμμετοχή στη διδακτική διεργασία

1.5 Προτεινόμενη Εκπαιδευτική Μέθοδος

Διδακτική μέθοδος:

Το σχέδιο διδασκαλίας βασίζεται στις αρχές των κοινωνικοπολιτισμικών θεωριών για τη μάθηση. Υλοποιείται με δραστηριότητες διερευνητικές και ανακαλυπτικές, με ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, αξιοποίηση των ΤΠΕ και καλλιέργεια δημιουργικών δεξιοτήτων.

Τεχνικές

Ιδεοθύελλα

Διδασκαλία μέσω της τέχνης

Παντομίμα συναισθημάτων

Παιχνίδι ρόλων

Κατευθυνόμενος διάλογος

Διερεύνηση- Ανακάλυψη

Βιωματική μάθηση

2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Οι μαθητές δημιουργούν ομάδες των τεσσάρων διαλέγοντας χρωματιστά χαρτάκια.

Στάδιο 1

Βιωματική προσέγγιση.

Γνωριμία των ομάδων και δημιουργία θετικού κλίματος στην τάξη.

Δραστηριότητα 1η:

Μοιράζεται στους μαθητές το 1^ο φύλλο εργασίας, ώστε να εκφράσουν τα συναισθήματά τους για τη γέννηση ενός παιδιού και τα γενέθλιά του. Στη συνέχεια αφηγούνται τις πιο ξεχωριστές προσωπικές στιγμές, από τα γενέθλιά τους. Είναι μια δραστηριότητα γνωριμίας της ομάδας και έχει στόχο να μοιραστούν οι μαθητές συναισθήματα, εμπειρίες και να καλλιεργήσουν την ενσυναίσθηση. (Στόχοι α και β)

Δραστηριότητα 2^η

Οι μαθητές καλούνται να βρουν ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στα γενέθλια ενός παιδιού και στα Χριστούγεννα, με στόχο μέσα από αυτή τη διερεύνηση να κατανοήσουν ότι τα Χριστούγεννα είναι τα γενέθλια του Χριστού.

Στη συνέχεια κάνουν παντομίμα: περπατούν ελεύθερα στον χώρο και όποιον συναντούν του πιάνουν το χέρι, του χαμογελούν, του εύχονται και του κάνουν μια αγκαλιά. (Στόχος β)

Στάδιο 2

Επεξεργασία – Ανάλυση- Παρατήρηση – Σύγκριση

Δραστηριότητα 3η:

Μοιράζεται στους μαθητές από την Καινή Διαθήκη το βιβλικό κείμενο:

- Η Γέννηση στη φάτνη της Βηθλεέμ (Λκ 2, 1-20)

Αφού διαβαστεί από τον εκπαιδευτικό και γίνει η επεξεργασία του με ερωτήσεις στο σύνολο της τάξης, παρακολουθούν [video](#) και στη συνέχεια καλούνται να αφηγηθούν την ιστορία της Γέννησης, συμπληρώνοντας ο ένας τον άλλο.

Το επόμενο βήμα είναι να συμπληρώσουν [ερωτηματολόγιο](#) στον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή.

(Φύλλο εργασίας 2.α- Στόχος γ)

Δραστηριότητα 4η

Τα δώρα του κόσμου στον νεογέννητο Ιησού/ Βοσκοί και μάγοι (Μτ 2, 1-12, Λκ 2, 8-20). Αφού διαβάσουν τις βιβλικές περικοπές σιωπηρά, καλούνται να αφηγηθούν την ιστορία και στη συνέχεια να σκεφτούν το δώρο που ο καθένας τους θα έκανε στον Χριστό αν γεννιόταν σήμερα. Με την τεχνική του κατευθυνόμενου διαλόγου οδηγείται η τάξη σε ένα συμπέρασμα για την αξία των δώρων.

Στη συνέχεια το κάθε παιδί σκέφτεται ένα ή δύο θετικά πράγματα για έναν συμμαθητή του και τα γράφει σε μία κάρτα-δώρο.

(Φύλλο εργασίας 3- στόχοι γ,ε)

Δραστηριότητα 5^η:

Επεξεργάζονται την εικόνα της Γέννησης, στον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή.

[« Η ερμηνεία της εικόνας της Γέννησης του Χριστού»](#)

Στη συνέχεια βλέπουν και συγκρίνουν και άλλες εικόνες της Γέννησης Δυτικής και Βυζαντινής τεχνοτροπίας σε πρόγραμμα παρουσίασης στον πίνακα.

<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-7751>

<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-7752>

Στάδιο 3^ο

Δημιουργία – Έκφραση

Δραστηριότητα 6^η:

Δραματοποίηση της Γέννησης ανά δύο ομάδες.

Σε ένα καλάθι υπάρχουν αντιπροσωπευτικά κομμάτια, από τις φορεσιές που χρησιμοποιούνται στη χριστουγεννιάτικη γιορτή του σχολείου, και επιλέγουν τι θα φορέσει ο καθένας, ώστε να αναπαραστήσουν τη σκηνή της Γέννησης.

Δραστηριότητα 7^η

Δίνονται στους μαθητές σε έντυπη μορφή χριστουγεννιάτικοι ύμνοι και τραγούδια.

Ακούγοντας τους ύμνους της Γέννησης καλούνται να συζητήσουν στην ομάδα τους ποιι κατά τη γνώμη τους έχουν περισσότερο ανάγκη από αγάπη και μία αγκαλιά τις μέρες των Χριστουγέννων (π.χ. ηλικιωμένοι σε γηροκομείο, ορφανά, άστεγοι, μετανάστες κ.α.)

Ακούν χριστουγεννιάτικα τραγούδια και ζωγραφίζουν σε μεγάλο χαρτί (η κάθε ομάδα το δικό της), κάνοντας τα τραγούδια εικόνες. Παίρνουν μέρος και σε [ηλεκτρονική δημοσκόπηση](#) για το πιο αγαπημένο χριστουγεννιάτικο τραγούδι και για το **«Τι σημαίνουν για σένα τα Χριστούγεννα».**

Στόχος ε

Στάδιο 4

Αξιολόγηση

Δραστηριότητα 8η

Η αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί με τη δημιουργία ενός **χριστουγεννιάτικου λεξικού**.

Το περίγραμμα της Διδασκαλίας

<u>α/α</u>	<u>Στάδια διδασκαλίας</u>	<u>Χρόνος</u>	<u>Εκπαιδευτική Τεχνική</u>	<u>Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα που υπηρετούνται</u>
<u>1</u>	Βιωματική προσέγγιση και γνωριμία των ομάδων.	20 λεπτά	Ομαδοσυνεργατική Ιδεοθύελλα Βιωματική μάθηση Αφήγηση ιστοριών	Περιγράφουν βιώματα από γιορτές γενεθλίων και μοιράζονται συναισθήματα και εμπειρίες.
<u>2</u>	Επεξεργασία - Ανάλυση - Παρατήρηση - Σύγκριση.	70 λεπτά	Κατευθυνόμενος διάλογος Διερεύνηση - Ανακάλυψη Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία μέσω τέχνης Παρατήρηση- Περιγραφή- Σύγκριση	Αναγνωρίζουν στις βιβλικές αφηγήσεις της Γέννησης του Χριστού την αξία του δώρου και της προσφοράς. Περιγράφουν εικόνες της Γέννησης.
<u>3</u>	Δημιουργία - Έκφραση	45 λεπτά	Τεχνική δράματος και αναστοχασμού Δημιουργική έκφραση	Συνεργάζονται, επικοινωνούν, δημιουργούν και παράγουν ομαδικό έργο.
<u>4</u>	Αξιολόγηση	45 λεπτά	Διερεύνηση - Ανακάλυψη	Κατανοούν το λεξιλόγιο της ενότητας, αναπτύσσουν ικανότητες αναζήτησης πληροφοριών και μαθαίνουν τη θρησκευτική γλώσσα.

Βιβλιογραφικές πηγές σχεδίου:

Νέο Σχολείο –Οδηγός Εκπαιδευτικού στα Θρησκευτικά Δημοτικού- Γυμνασίου – Αναθεωρημένη έκδοση Αθήνα 2014

Νέο Σχολείο – Πρόγραμμα Σπουδών στα Θρησκευτικά Δημοτικού Γυμνασίου – Αναθεωρημένη έκδοση Αθήνα 2014

Φωτόδεντρο